

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan beri devam eden Türkçe dışındaki dillere karşı uygulanan "ayrımcı politikalar" Kürtçe üzerinde etkisini yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Bu noktada son yıllardaki kimi uygulamalara baktığımızda bile bu yaklaşımda pek bir şeyin değişmediği yorumunu rahatça yapabilmekteyiz.

Son birkaç yıllık süreçte Kürtçe tiyatro oyunlarına ve konserlere dönük kamu kurumlarının almış olduğu kimi yasaklama kararları şu şekilde:

- 7 Temmuz 2021'de İstanbul İstiklal Caddesi'nde Kürtçe şarkı söyleyen şarkıcılar, Beyoğlu Belediyesi zabıtalardan tarafından engellenerek enstrümanlarına el konuldu.
- 16 Ekim 2021'de Mezopotamya Kültür Merkezi'nin (MKM) 30'uncu kuruluş yıldönümü dolayısıyla Bostancı Kültür Merkezi'nde düzenlenecek olan "Berbang (Dema Tan" adlı konser, İstanbul Valiliği tarafından yasaklandı.
- 22 Ekim 2021'de Mikail Aslan ve Cemil Koçgiri'nin, Seyit Rıza Meydanı'nda vermek istediği konsere Tunceli Valiliği izin vermedi.
- 15 Kasım 2021'de Keçiören Belediyesi, Mem Ararat'ın Neşet Ertaş Kültür Merkezi'ndeki konserini "Kürt müziği icra edilecek" gerekçesiyle tek taraflı olarak iptal etti.
- 5 Aralık 2021'de Mardin Valiliği, Amed Şehir Tiyatrosu'nun Kürtçe oyunu Tartuffe'nin gösterimine "pandemi" gerekçesiyle izin vermedi.
- 29 Aralık 2022'de emniyet güçleri, Taksim İstiklal Caddesi'nde Kürtçe müzik yapan şarkıcıları yeniden engellendi. Müzisyenler, polis şiddeti ile gözaltına alındı. Gerekçe olarak ise "çevreye verilen zarar" gösterildi.

- 6 Mart 2022 tarihinde Cizre Belediyesi Kùltür Merkezi'nde, Şermola Tiyatrosu'nun oynanması planlanan "Mem û Zîn" oyunu, günler öncesinden hazırlıkları başlamasına ve salon kirası ödenmesine rağmen Cizre Kaymakamlığı tarafından iptal edildi.
- 13 Mayıs 2022 tarihinde Amed Şehir Tiyatrosu'nun Kürtçe oyunu Cervantes'in ünlü oyunundan uyarlanan "Don Kişot" adlı oyunu, Kocaeli'nde Çayırova Belediyesi tarafından iptal edilirken, Aynur Doğan'ın konseri de Derince Belediyesi tarafından iptal edildi.
- 17 Aralık 2022'de Mezopotamya Kùltür Merkezi'nin (MKM) kuruluşunun 31. yıl dönümünde Küçükçekmece'deki Yahya Kemal Beyatlı Gösteri Merkezi'nde düzenlemeyi planladığı konser, Küçükçekmece Kaymakamlığı tarafından yasaklandı. Konserden önce salon önünde toplanan sanatçılar ise gözaltına alındı.
- 16 Haziran'da İstanbul Fatih Valiliği, Ali Emiri Kùltür Merkezi'nde, Mezopotamya Kùltür Merkezi'nin (MKM) düzenleyeceği "Horasan Hikayeleri" etkinliğini gerekçe göstermeden iptal edildi.

Son olarak da Serhed Kùltür ve Sanat Derneği'nin organizasyonunu yaptığı, Tatvan Belediyesi Kùltür Merkezi'nde bugün oynanması planlanan ŞanoWan'ın "Haylo Dîsa Tevlihev bû" oyunu Tatvan Kaymakamlığı tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden iptal edildi.

Bu bağlamda;

1. "Haylo Dîsa Tevlihev bû" etkinliğinin yasaklanmasının gerekçesi nedir? Etkinlik farklı bir dilde misal Avrupa dillerinden herhangi birisinde yapılacak olsaydı da yasaklanacak mıydı?
2. Hazırlıkları aylar öncesinden yapılan etkinliğin sahnelenmesine 1 gün kala iptal edilmesinin hukuki gerekçesi nedir?
3. "Haylo Dîsa Tevlihev bû" etkinliğinin yasaklanması üzerine sanatçıların ve sanatseverlerin uğradıkları mağduriyetler nasıl giderilecektir?
4. Konser ve etkinlik iptallerinin toplumdaki kutuplaşmayı da arttırdığı genel kabul iken bu yasaklamaların son bulmasına dönük bir çalışmanız olacak mıdır?